

Mijnheer de Burgemeester, Schout bij Nacht, Dominee, Meneer Veen, Overste, genodigden en belangstellenden,

Graag wil ik u allen namens het stichtingsbestuur van harte welkom heten bij deze herdenking voor de opvarenden van Zijner Majesteits Adder.

'Ruwe Stormen mogen woeden' speelde Danny Spaans zojuist op het hoefdorgel en iedereen die de zee een beetje kent, weet hoe een schijnbaar rustig water onder invloed van een flinke bries in korte tijd kan veranderen in een wilde zee.

Zo ook op die 5^e juli 1882, de dag waarop Zr. Ms. Adder uit IJmuiden vertrok voor een routine oversteek naar Hellevoetsluis. Halverwege de reis veranderde plotseling de kalme en rustige zee in een ruwe watermassa.

Hoewel een ramp nooit een enkele oorzaak heeft, heeft deze weersverandering zeker een grote rol gespeeld.

Na een doodsstrijd van enkele uren op relatief korte afstand van de kust voltrok de ramp zich vervolgens snel, heel snel. Niemand zag kans het vege lijf te redden.

Deze ramp heeft veel vragen opgeroepen en onrust teweeg gebracht, niet alleen op ons dorp maar in het gehele land. Zo zeer dat zelfs Koning Willem III zich er persoonlijk mee ging bemoeien. Hij stelde een onderzoekscommissie in om de onderste steen boven te krijgen.

De echte oorzaak is nooit achterhaald maar er is een aantal mogelijke oorzaken in het rapport genoemd, zoals de slechte nautische eigenschappen van de Adder, het gebrek aan voldoende communicatie en het onderbemand zijn mede onder invloed van de oorlog in Atjeh.

Maar vandaag gaat het daar niet om, het gaat nu om deze ramp uit de vergetelheid te halen en zo respect te betonen. Respect voor de 65 mannen, die hun leven lieten tijdens de uitoefening van hun beroep, het brengen van veiligheid op- en vanuit zee.

Omgekomen. Maar hun leven is niet voor niets verloren gegaan.

Immers een van de belangrijkste aanbevelingen uit het onderzoeksrapport was het instellen van een *stelsel van kustbewaking*, de voorloper van de huidige kustwacht. Onomstotelijk was komen vast te staan dat een georganiseerde kustbewaking essentieel is bij rampen op zee. Toen, en nu nog. Deze kustbewaking werd in 1885 nu precies 130 jaar geleden een feit.

Straks zullen wij een plaquette plaatsen, precies ter hoogte van de plaats waar 4,5 mijl uit de kust de Adder verging en waar het wrak nog steeds ligt. Met deze plaquette willen wij eer betonen aan de 63 bemanningsleden, een opstapper en een loods, waarvan nog steeds 22 lichamen niet geborgen zijn en daar, op die plaats dan ook hun laatste rustplaats hebben gevonden.

Opdat wij niet zullen vergeten!